

STYRANDE DOKUMENT

Fastställt av
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig
Strateg ekologisk hållbarhet
Sara Gripstrand

Beslutsdatum
2019-12-16

1 (1)

Handlingsplan – Fossilbränslefri kommun 2030

Ett grönare
Kalmar

Handlingsplan Fossilbränslefri kommun 2030

Beslutad av
kommunfullmäktige
2019-12-16

Kalmar kommun

kalmar.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL A: NULÄGE, MÅL OCH STRATEGIER FÖR EN FOSSILBRÄNSLEFRI KOMMUN 2030

Om handlingsplanen	3
Beställare	3
Syfte och omfattning	3
Kommunen som organisation och kommunen som geografiskt område	3
Koldioxidbudget	3
Genomförande och styrning	4
Finansiering av åtgärder	5
Metod	5
Globala, nationella och regionala mål och trender	6
FN:s globala mål för en hållbar utveckling – agenda 2030	6
Parisavtalet och Sveriges klimatpolitiska ramverk	6
Fossilbränslefri region 2030	6
Det globala läget och dess konsekvenser	7
Nationella trender med fokus på transporter	7
Kalmar kommuns vision och mål för en fossilbränslefri kommun	8
Vision 2025	8
Målsättning	8
Strategier	8
Översikt indikatorer – nuläge och framåtblick	9
Är det möjligt att ställa om till en fossilbränslefri kommun 2030?	10
Klimatpolitiska rådets bedömning	10
Fossilfritt Sveriges bedömning	10
Kalmar kommuns bedömning	10
Nuläge och definitioner	11
Fossila koldioxidutsläpp i kommunen som geografiskt område	11
Andel fossilbränslefria fordon samt koldioxidutsläpp i kommunen som organisation	12
Andel miljöbilar i kommunen som geografiskt område	12
Andel persontransporter med gång, cykel och kollektivtrafik	12
Andel förnybart bränsle i inrikesflyget	13
Energianvändning i kommunen som organisation	13
Andel förnybar energi som i kommunen som geografiskt område	13
Andel lokalt producerad el (%)	13

DEL B: HANDLINGSPLANENS OMRÅDEN OCH INSATSER

Om handlingsplanen

Beställare

Uppdraget att ta fram en handlingsplan för målet ”Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030” gavs i Kalmar kommuns Verksamhetsplan med budget 2018, beslutad av Kommunfullmäktige. Handlingsplanen gäller tills vidare, och ska uppdateras regelbundet utifrån behov.

Syfte och omfattning

Handlingsplanen omfattar Kalmar kommunkoncern. Syftet med handlingsplanen är att skapa långsiktighet i arbetet mot målet, underlätta samverkan samt ge en helhetsbild av målarbetet under den närmaste fyraårsperioden. Fokus ligger på konkreta åtgärder som ska leda till kvarstående förändringar inom organisationen och i Kalmar kommun som geografiskt område. Även aktiviteter som inte återfinns i handlingsplanen kan vara relevanta att genomföra.

Målet, och därmed handlingsplanen, omfattar enbart klimatpåverkan från fossila bränslen, inte övriga växthusgaser eller åtgärder som handlar om att binda koldioxid. Klimatpåverkan från konsumtion av varor och tjänster som produceras utanför kommunen som geografiskt område ingår inte. Med fördel utgör handlingsplanens strategiska avsnitt en av delarna i ett kommande miljöprogram på Kalmar kommun. Handlingsplanen och dess uppföljning visar hur Kalmar kommun uppfyller sina åtaganden enligt Borgmästaravtalet.

Kommunen som organisation och kommunen som geografiskt område

Där aktiviteter rör Kalmar kommun som organisation, inklusive inköpta tjänster, har kommunen i de flesta fall full rådighet. Dessa betecknas med ORG (organisation) i handlingsplanen. Inom Kalmar kommun som geografiskt område har kommunorganisationen i vissa fall rådighet, till exempel när det gäller samhällsplanering och upphandling. Inom andra delar av det geografiska området kan kommunen påverka genom att skapa möjligheter för och informera om en fossilbränslefri livsstil eller verksamhet. Båda dessa typer av aktiviteter betecknas med GEO (geografiskt område).

Koldioxidbudget

Denna handlingsplan utgör koldioxidbudget för Kalmar kommun som organisation och för Kalmar kommun som geografiskt område. Utgångspunkten i koldioxidbudgeten är att fossila koldioxidutsläpp i kommunen ska vara noll år 2030. Kalmar kommun som organisation har de senaste två åren minskat sina koldioxidutsläpp med 31 respektive 16 procent per år, vilket är väl i linje med de koldioxidbudgetar som bland annat Uppsala universitet tar fram där utsläppsminskningen bör vara 16 procent per år fram till 2040.

Genomförande och styrning

Målet om en fossilbränslefri kommun 2030 finns med i Kalmar kommuns årliga verksamhetsplan och budget. Alla nämnder och bolag har möjlighet att bidra till målet. Aktiviteterna i handlingsplanen läggs in årligen i ordinarie styrning och följs upp på samma sätt som andra aktiviteter kopplade till kommunens årliga verksamhetsplan med budget. Aktiviteterna pekar på en eller flera förvaltningar och bolag som har ansvar för genomförandet. Även ägardirektiven för de kommunala bolagen ska styra mot en fossilbränslefri kommun.

Finansiering av åtgärder

Vilken typ av finansiering som är aktuell beror på aktivitetens karaktär. Där aktiviteten handlar om att successivt utveckla kommunens verksamhet eller byta förhållningssätt sker finansiering inom ram alternativt så äskas medel inom ordinarie budgetprocess. Externfinansiering bör sökas där det är möjligt. Om utrymme finns kan kommunen skapa möjligheter för kommunala verksamheter och för invånare att söka medel för att stimulera omställningen till förnybar energi.

Sociala aspekter

Aktiviteterna i handlingsplanen ska utformas utifrån ett inkluderande perspektiv, med hänsyn till jämställdhet, mångfald och tillgänglighet.

Metod

Förslaget till handlingsplan är framtaget i dialog med tjänstepersoner inom de sakområden som ingår. En genomgång av goda exempel från andra kommuner och organisationer är genomförd. Vatten- och miljönämnden har ansvarat för beredningen av förslaget till handlingsplan.

Projektledare:

Sara Gripstrand, Strateg för ekologisk hållbarhet, Kommunledningskontoret

Följande personer från kommunens förvaltningar och bolag har bidragit i arbetet:

- Karin Löfström, Strateg för ekologisk hållbarhet, Kommunledningskontoret
- Elvira Laneborg, Miljöutvecklare, Kommunledningskontoret
- Björn Hedbäck, Chef supportverksamheterna, Serviceförvaltningen
- Peter Hermansson, Transportchef, Serviceförvaltningen
- Gunilla Svensson, Fastighetschef, Serviceförvaltningen
- Håkan Olofsson, Entreprenadingsenjör, Serviceförvaltningen
- Mikael Kalin, Trafikstrateg Samhällsbyggnadskontoret
- Robert Dahlström, Internationell projektledare, Samhällsbyggnadskontoret
- Thomas Eidrup, Cykelstrateg, Samhällsbyggnadskontoret
- Christer Olsson, Infrastrukturstrateg, Samhällsbyggnadskontoret
- Emelie Bertholdsson, Planarkitekt, Samhällsbyggnadskontoret
- Mikael Kaiser, Bygglovschef, Samhällsbyggnadskontoret
- Roger Ahlman, Energi- och klimatrådgivare, Samhällsbyggnadskontoret
- Anna Carnelius, enhetschef miljö, Samhällsbyggnadskontoret
- Maria Eidrup, Enhetschef hälsoskydd, Samhällsbyggnadskontoret
- Tomas Burén, Miljöhandläggare, Samhällsbyggnadskontoret
- Line Nilsson, Miljöskyddsinspektör, Samhällsbyggnadskontoret
- Niklas Hörling, Digitaliseringsledare, Kommunledningskontoret
- Ronny Lindberg, VD Kalmar Öland Airport
- Karin Lagerlöf, Affärsutvecklare Kalmar Öland Airport
- Daniel Jedfelt, Distributionschef, Kalmar Energi
- Mats Yngvesson, Produktionschef, Distributionschef, Kalmar Energi
- Thom Renström, Energiingenjör Kalmarhem
- Stefan Johnsson, Tursitchef, Destination Kalmar

Handlingsplanen är avstämd med kommunkoncernens så kallade energistyrgrupp (där de förvaltningschefer och bolagschefer som är mest berörda av energifrågor ingår), merparten av förvaltningarnas ledningsgrupper samt med nätverket för kommunens miljösamordnare.

Handlingsplanen har gått på remiss till samtliga nämnder och bolag.

Globala, nationella och regionala mål och trender

FN:s globala mål för en hållbar utveckling – agenda 2030

Begränsa Klimatförändringarna, mål 13 av FN:s 17 globala hållbarhetsmål, innebär att vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Klimatförändringar påverkar flera av de övriga målen i Agenda 2030 negativt, t.ex. mål 15 *Ekosystem och biologisk mångfald* och mål 3 *Hälsa och välbefinnande*. Åtgärder inom bland annat mål 7 *Hållbar energi för alla*, mål 11 *Hållbara städer och samhällen* samt mål 12 *Hållbar konsumtion och produktion* bidrar positivt till måluppfyllelse för mål 13.

Parisavtalet och Sveriges klimatpolitiska ramverk

2015 kom världens länder genom ”Parisavtalet” överens om att begränsa den globala uppvärmningen till 2 grader, för att helst stanna under 1,5 grad. Sveriges klimatpolitiska ramverk, beslutat av riksdagen, är en del av Parisavtalets implementering i svensk lagstiftning. Ramverket omfattar samtliga klimatpåverkande gaser och består av en Klimatlag, ett antal Klimatmål och ett Klimatpolitiskt råd. Enligt klimatlagen ska regeringen varje år presentera en klimatredivisning och vart fjärde år ta fram en klimatpolitisk handlingsplan som bland annat ska redovisa hur klimatmålen¹ nedan ska uppnås:

- Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. De kvarvarande utsläppen från verksamheter inom svenskt territorium ska dock vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990.
- Växthusgasutsläppen bör senast år 2030 vara minst 63 procent lägre än utsläppen år 1990, och 2040 minst 75 procent lägre. (Målet gäller för de verksamheter som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter, t.ex. flyg.)
- Utsläppen från inrikes transporter, utom inrikes flyg, ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med 2010.

Fossilbränslefri region 2030

Region Kalmar län har sedan tio år tillbaka strategier och mål inom området fossilbränslefritt.

Strategier:

- **Minimera** och **effektivisera** användningen av energi och råvaror
- **Cirkulera** råvaror och resurser i mesta möjliga mån
- **Konvertera** från fossil energi till förnybar sådan
- **Producera** förnybar energi, men också tjänster och produkter som underlättar övergången till ett fossilbränslefritt samhälle
- **Kompensera** de klimatutsläpp vi inte kan undvika

Mål (urval):

1. **Fossilbränslefri energiproduktion.** År 2030 är Kalmar läns produktion av förnybar energi minst lika stor som länets totala energianvändning.
2. **Fossilbränslefri energianvändning.** Kalmar läns användning av förnybar energi ska öka kontinuerligt. År 2025 använder offentlig sektor endast sådan energi, köpt eller egenproducerad. År 2030 är all energianvändning i Kalmar län fossilbränslefri. År 2025 är klimatutsläppen från transporter i Kalmar län 70 procent lägre än år 2010.
3. **Effektiv energianvändning.** Energieffektiviteten ska öka kontinuerligt. År 2020 är Kalmar läns energianvändning 20 % effektivare än år 2005, mätt som tillförd energi i relation till BRP. År 2030 är motsvarande siffra 50 %.
4. **Växande näringsliv för hållbar utveckling.** År 2025 är Kalmar läns utsläpp av fossil koldioxid per bruttoregionprodukt 50 % lägre än år 2005. Kalmar läns miljösektor utvecklas bättre än riksgenomsnittet.

¹ För förtydliganden se: <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/06/det-klimatpolitiska-ramverket/>

Det globala läget och dess konsekvenser

Sedan tidigare har IPCC, FN:s forskningspanel för klimatförändringar, slagit fast att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären har stigit till nivåer utan motsvarighet under åtminstone de senaste 800 000 åren. Koncentrationen av koldioxid har ökat med 40 procent sedan förindustriell tid, i första hand till följd av förbränning av fossila bränslen och i andra hand på grund av förändrad markanvändning.² Utsläppens nuvarande storlek och ökningstakt sammanfaller med en beräknad temperaturökning på omkring 4 grader mot slutet av 2000-talet.³

I oktober 2018 släppte IPCC en rapport som jämför konsekvenser mellan 1,5 och 2 graders ökning av jordens medeltemperatur⁴. Kortfattat säger rapporten bland annat att:

- Den halva graden innebär stora skillnader för jordens ekosystem, vilket kan bli avgörande för planetens framtid, eftersom det i detta spann kan startas självförstärkande processer som t.ex. issmältning i Antarktis och på Grönland.
- För att ha en chans att stabilisera uppvärmningen till 1,5 grader behöver jordens klimatpåverkande utsläpp halveras till 2030 och i stort sett bli nollutsläpp 2050. Ska vi klara 1,5 grad krävs en systemomställning av aldrig tidigare skådad omfattning och genomgripande utsläppsreduktioner inom alla samhällssektorer.

Nationella trender med fokus på transporter

Inom Sveriges gränser har klimatpåverkan gått ned med 26 % sedan 1990, främst tack vare en övergång till fossilfri uppvärmning. Mellan 2016 och 2017 minskade utsläppen med 0,5 %. Ska Sveriges mål om netto-nollutsläpp senast år 2045 nås behöver minskningstakten i genomsnitt vara mellan fem och åtta procent per år.⁵

När det gäller inhemska utsläpp av växthusgaser står inrikes transporter för en tredjedel. Mellan 2010 och 2018 minskade dessa med 18 procent⁶, främst på grund av energieffektivisering och övergång till biodrivmedel. Detta räcker dock inte för att motverka effekten av att mängden trafik ökar.⁷ 2018 ökade utsläppen med cirka 0,5 procent främst till följd av ökad lastbilstrafik.⁸

Växthusgasutsläpp från bränsle som tankas i Sverige och används till utrikes sjöfart och flyg har ökat med 194 procent mellan åren 1990 och 2017. Sjöfarten står för den största delen av dessa utsläpp.⁹ Om man ser till total klimatpåverkan från svenska befolkningens flygresor ser läget annorlunda ut. 2017 var klimatpåverkan från flyg lika stor som från hela personbilstrafiken i Sverige, där utrikes flygresor står för ca 95%. Antalet utrikes flygresor har ökat med 120 procent sedan år 1990, vilket medfört en 43 procentig ökning av klimatpåverkan. Antalet inrikesflygningar har i princip legat stilla sedan år 1990, medan klimatpåverkan minskat något till följd av effektivisering.¹⁰ Branschföreningen Svenskt flyg¹¹ har i sin ”Färdplan för fossilfri konkurrenskraft” satt mål om ett fossilfritt inrikesflyg 2030 och ett fossilfritt flyg både in- och utrikes 2045.

² <http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/>

³ <http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Klimatet-i-framtiden/>

⁴ <https://www.ipcc.ch/sr15/>

⁵ <http://www.naturvardsverket.se/klimatutslapp>

⁶ Fossilfritt Sverige <https://www.dn.se/debatt/snabba-beslut-kravs-for-att-na-transporternas-klimatmal/>

⁷ <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Klimat/En-uppfoljning-mot-klimatmalen-till-2030/>

⁸ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Transporter-och-trafik/>

⁹ <http://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Statistik-A-O/Vaxthusgaser-utslapp-fran-utrikes-sjofart-och-flyg/>

¹⁰ <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Klimat-och-luft/Klimat/Tre-satt-att-berakna-klimatpaverkande-utslapp/Flygets-klimatpaverkan/>

¹¹ <https://www.svensktflyg.se/rapporter/fardplan-for-fossilfri-konkurrenskraft-flygbranschen/>

Kalmar kommuns vision och mål för en fossilbränslefri kommun

Vision 2025

I Kalmar kommuns vision för 2025 står följande:

I ett grönt Kalmar är både vatten och gröna ytor en viktig resurs och förutsättning för det goda livet. Vi utvecklar vår verksamhet i samklang med naturen och vi ligger långt fram när det gäller klimat- och miljöarbetet. Vi utvecklar transportsystem som är långsiktigt hållbara, snabba och effektiva. Andelen förnyelsebar energi ökar kraftigt och Kalmar har kommit långt i arbetet att vara en fossilbränslefri kommun 2030. Kalmars rena vatten och vår giftfria miljö har lett till att vi är en av landets grönaste kommuner.

Målsättning

Långsiktigt mål

- Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030

Delmål

- Energianvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2018 till 2022
- Kalmar kommuns egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränslefria år 2023
- Inrikesflyget till och från Kalmar Öland Airport ska vara fossilbränslefritt till 50 procent år 2025
- Andelen persontransporter med gång, cykel och kollektivtrafik ska vara 45 procent år 2025

Strategier

1. Fossilbränslefri energiproduktion

- Uppmuntra ökad biogasproduktion
- Sträva efter maximal solesproduktion och ökande vindkraftsproduktion

2. Fossilbränslefri energianvändning

- Resor, godstransporter och arbetsmaskiner ska optimeras och konverteras till biogas och el
- Vara en förebild inom fossilbränslefri arbetspendling
- Flygbolagen som trafikerar Kalmar Öland Airport ska stimuleras att använda biobränsle
- Infrastruktur för förnybara drivmedel ska vara väl utvecklad

3. Effektiv energianvändning

- Det ska vara enkelt att resa hållbart i Kalmar
- Möjligheterna att dela och samnyttja fordon ska utnyttjas
- Digitaliseringens möjligheter ska användas fullt ut

4. Växande näringsliv för hållbar utveckling

- Vi ska vara öppna för innovation och samverkan med näringslivet för fossilfri konkurrenskraft

5. Kunskap, medvetenhet och hållbar konsumtion

- Vi ska vara en förebild och aktivt uppmuntra andra aktörer i samhället att bli fossilbränslefria

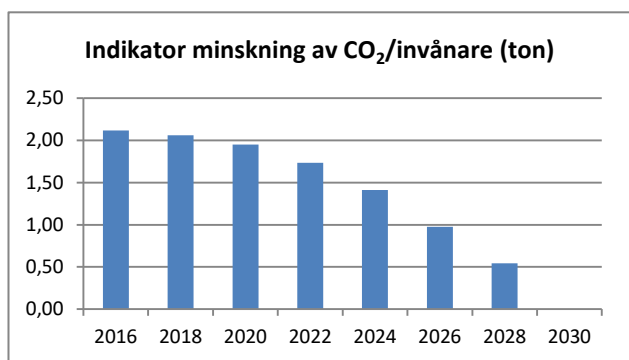
6. Styrning och organisation

- Styrning, resurser och kompetens ska ge rätt förutsättningar

Översikt indikatorer – nuläge och framåtblick

Fossila koldioxidutsläpp per capita är huvudindikator för målet. Framtida indikatorer är satta utifrån en ökande reduktionstakt, med en snabbare minskning efter 2022¹², till följd av en intensiv teknisk utveckling, till exempel gällande tillgänglighet till elfordon. Övriga är trendindikatorer alternativt uppföljning av delmål och ska ses som avstämningspunkter.

	Koldioxidutsläpp per capita (CO ₂ /inv.)	Andel fossilbränsle fria fordon i kommunens organisation (%)	Koldioxidutsläpp i kommunen som organisation (ton)	Andel miljöbilar i kommunen som geografiskt område (%)	Andelen persontransporter med kollektivtrafik, cykel och gång (%)	Andel förnybart bränsle i inrikesflyget (%)	Andel förnybar energi i kommunen som geografiskt område (%)	Andel lokalt producerad el (%)
2016	2,12		1130	20,0			43	38
2018		72	826	16,1	33	2,5		
2019					42 ¹³			
2020	1,95	85				5		
2022	1,74	95		20				
2023		100	0 ¹⁴					
2024	1,41			30				
2025					45	50		
2026	0,98 ¹⁵			45				
2028	0,54			60				
2030	0,00			75 ¹⁶	50	100	100 ¹⁷	

Tabell 1: Uppföljning av delmål och indikatorer på vägen mot målet. Minskning av CO₂/invånare (ton) utifrån antagandet att taktén för utfasningen av fossila bränslen kommer öka i och med att utbudet av fordon som drivs på förnybara bränslen ökar samt att infrastruktur för förnybara bränslen byggs ut.

Räkneexempel om vi förutsätter en minskning enligt tabell 1:

För att nå målet för 2022 behöver vi jämfört med 2015 exempelvis:

- minska utsläppen från personbilar med 25 procent (0,29 ton CO₂/capita)
- minska utsläppen från tunga transporter och lätta lastbilar med 25 procent (0,11 ton CO₂/capita)

För att nå målet för 2026 behöver vi jämfört med 2015 exempelvis:

- halvera utsläppen från personbilar (0,58 ton CO₂/capita)
- halvera utsläppen från tunga transporter och lätta lastbilar (0,21 ton CO₂/capita)
- få över resterande bussar till förnybart bränsle (0,04 ton CO₂/capita)
- halvera utsläppen från arbetsmaskiner (0,13 ton CO₂/capita)

¹² Baseras bland annat på Fossilfritt Sveriges bedömning att inköpspriset för en elbil kommer vara lägre än för en diesel- och bensinbil efter 2023.

¹³ Siffror för 2019 års första nio månader.

¹⁴ Där det ännu inte är tekniskt möjligt att använda förnybara bränslen godkänns kompensation i form av motsvarande mängd förnybart bränsle på massbalansnivå.

¹⁵ För att motsvara Regionens mål "År 2025 är klimatutsläppen från transporter i Kalmar län 70 procent lägre än år 2010" behöver CO₂-utsläppen per invånare från transporter i Kalmar kommun vara 0,59 ton CO₂.

¹⁶ Dagens diesel- och bensinfordon som kommer kunna drivas av biodrivmedel alternativt konverteras till biogas omfattas inte av nuvarande miljöbilsdefinition, vilket gör att andelen miljöbilar inte behöver vara 100 procent för att målet ska nås. Siffran baseras på ett antagande.

¹⁷ Energiutvinning av icke-sorterad plast i hushållsopor räknas inte in här, eftersom dessa utsläpp inte uppstår i Kalmar kommun.

Är det möjligt att ställa om till en fossilbränslefri kommun 2030?

Enligt FN:s klimatorganisation IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) behöver vi i Sverige och världen ha gjort kraftiga utsläppsminskningar av alla växthusgaser om tio år, för att kunna bromsa den globala uppvärmningen.

Klimatpolitiska rådets bedömning

Klimatpolitiska rådet är ett oberoende expertorgan som utvärderar om den svenska regeringens samlade politik leder mot målet om noll utsläpp av växthusgaser år 2045. Deras årsrapport för 2019 drar slutsatsen att varken slutmål eller etappmål kommer att nås utan ytterligare politiska åtgärder, särskilt inom transportområdet. De föreslår bland annat att regelverk och processer för samhällsplanering som minskar bilberoendet stärks samtidigt som skilda förutsättningar mellan stad och landsbygd beaktas. Andra förslag är att vägtrafikbeskattningen reformeras, att bilägande, bilkörning och parkering ej subventioneras samt att ett stoppdatum sätts för försäljning av fossila drivmedel. De framhåller att kommunernas mandat och redskap för att främja fossilfria transporter behöver stärkas.¹⁸

Fossilfritt Sveriges bedömning

Fossilfritt Sveriges bedömning är att Sverige kan klara det nationella målet om minskade koldioxidutsläpp från transportsektorn med 70 procent till 2030. De ser att 32 procentenheter av minskningen kan komma från bränslebyte, det vill säga att biodrivmedel används i befintliga eller konverterade fordon, att 15 procentenheter kan komma från elektrifiering och elbilsförsäljning och 35 procentenheter från ökad transporteffektivitet. Detta ger sammantaget en minskning på över 80 procent. Organisationen föreslår nya nationella politiska styrmedel, exempelvis ökad reduktionsplikt, nationell strategi för laddinfrastruktur, stadsmiljöavtal för mobilitetslösningar och förändrat reseavdrag runt storstäder.¹⁹

Kalmar kommuns bedömning

Kalmar kommuns mål är högre satt än det nationella målet. Kalmar kommuns fördelar är att tillgången till biogas för lätta fordon är god, att utbyggnad av laddinfrastrukturen för el har kommit förhållandevis långt, att den el och värme som produceras redan är fossilfri och att offentlig sektor är på god väg att ställa om. För att målet ska nås i kommunen som geografiskt område är Kalmar kommun delvis beroende av nationella politiska beslut och styrmedel.

För att till 2045 nå det nationella målet om nettonollutsläpp av växthusgaser är det av värde att utreda möjligheten att starta upp faktiska kompensationsåtgärder i form av att binda koldioxid, exempelvis via biokol. Även total klimatpåverkan från produktion och/eller konsumtion i ett livscykelperspektiv bör kartläggas och åtgärdas, utifrån kommunens rådighet.

¹⁸ <https://www.klimatpolitiskaradet.se/>

¹⁹ <https://www.dn.se/debatt/snabba-beslut-kravs-for-att-na-transporternas-klimatmal/>

Nuläge och definitioner

Fossila koldioxidutsläpp i kommunen som geografiskt område

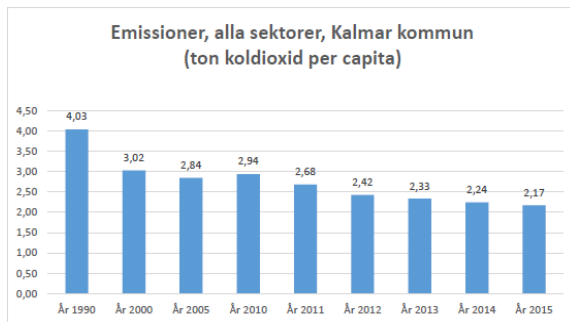
Definition och avgränsning

Kalmar kommun utgör systemgräns, vilket gör att alla fossila energikällor som används inom kommunen som geografiskt område omfattas, inklusive inrikesflyget. Utrikesflyget omfattas inte. (Kalmar Öland Airports målsättning är att utrikesflyget ska erbjudas möjlighet att tanka 100 procent flygbiobränsle 2030.) Siffrorna för fossila koldioxidutsläpp hämtas från den nationella emissionsdatabasen²⁰.

Organisationen Fossilfritt Sveriges definition av fossilbränslefria drivmedel används, vilket innebär att drivmedlet för att räknas som fossilfritt ska ge en utsläppsminskning på 70 procent jämfört med fossila alternativ²¹. Kalmar kommuns upphandlingspolicy tydliggör dock att el och biogas ska väljas i första hand, eftersom den totala miljönyttan för dessa drivmedel är större än exempelvis HVO, förutsatt att elen som används är förnybar.

Nuläge

Koldioxidutsläpp per person går svagt nedåt, med ett resultat för 2015 på 2,17 ton CO₂ per person och år (se figur)²². Transportsektorn använder mest energi totalt och är den sektor som orsakar mest fossila koldioxidutsläpp. Där återfinns även den största ökningen av energianvändning. Inom sektorn är personbilar den största källan.

Figur 19: Emissioner av koldioxid från alla sektorer totalt i Kalmar kommun som geografiskt område.

Tabell 2: Emissioner av koldioxid från energianvändning i alla sektorer i Kalmar kommun som geografiskt område 2015, exklusive flyg.

Transporter	1,71
Personbilar	1,15
Tunga lastbilar	0,26
Lätta lastbilar	0,16
Bussar	0,04
Inrikesflyg	0,1
El och uppvärmning	0,07
Industri (energi- och processer)	0,14
Arbetsmaskiner	0,25
TOTALT	2,17

Tabell 3: Utsläppskällor för fossila bränslen i Kalmar kommun som geografiskt område 2015.

²⁰ Nås via www.rus.se

²¹ De drivmedel som i dagsläget lever upp till det kravet är el, vätgas, biogas, HVO, FAME, ED95.

²² Utsläpp från flygresor ingår inte här.

Andel fossilbränslefria fordon samt koldioxidutsläpp i kommunen som organisation

Definition och avgränsning

Här ingår Kalmar kommuns fordon²³ inklusive arbetsmaskiner, resor som kommunens medarbetare gör i arbetet, resor som utförs av privata utförare av kommunens verksamhet, inköpta tjänster där personresor utgör en betydande del av tjänsten samt transporter där förflyttning av material eller varor är en central del av den köpta tjänsten. Privatbil i tjänst följs upp och ingår i kommunens klimatkompensationssystem.

Koldioxidutsläpp från fossila bränslen för kommunen som organisation följs upp årligen på fordonsnivå, vilket ger exakt kunskap om vilka bränslen som använts i fordonen som används av kommunens förvaltningar samt de bolag som leasar fordon via kommunens transportcentral. Resterande bolag följs upp separat.

Nuläge

Över sjuttio procent av kommunens egna fordon drevs av förnybara bränslen 2018. Resterande fordon och tjänsteresor, inklusive flyg, gav upphov till utsläpp av 826 ton koldioxid. De senaste åren har dessa utsläpp minskat med mellan cirka 15 och 30 procent om året.

Andel miljöbilar i kommunen som geografiskt område

Definition och avgränsning

Andel miljöbilar i kommunen som geografiskt område följs upp årligen via Koladas indikatorer för mål 13 i Agenda 2030. Definitionen bygger på nuvarande nationella definition av klimatbonusbilar och tidigare definitioner av miljöbilar.²⁴ Eftersom det i nuläget inte finns någon definition av fossiloberoende fordon omfattas inte fordon som körs på biodiesel, vilket gör att 100 procent inte behöver nås eftersom biodrivmedel med stor sannolikhet kommer användas i tidigare fossildrivna fordon.

Nuläge

2016 omfattades 20 procent av personbilarna av dåvarande miljöbilsdefinition, medan siffran för 2018 var 16 procent. Personbilar inregistrerade för icke-fossila drivmedel i kommunen som geografiskt område var 8 procent år 2016.

Andel persontransporter med gång, cykel och kollektivtrafik

Definition och avgränsning

Andel gång, cykel och kollektivtrafikresor beräknat på antal resor i kommunen som geografiskt område. Följs upp via Kalmar Länstrafiks Kollektivtrafikbarometer.

Nuläge

Den senaste resvaneundersökningen som gjordes för Kalmar kommun år 2012 visade att gång, cykel och kollektivtrafik stod för cirka 40 procent av antalet resor. KLT mäter regelbundet andel kollektivtrafik, bilism och cykling via sin Kollektivtrafikbarometer, där sexhundra kommuninvånare per år intervjuas. År 2018 var andelen gång, cykel och kollektivtrafik 33 procent. 2019 års första nio månader visar på en uppgång till 42 procent. Cyklandet gör en kraftig uppgång från 15 procent 2018 till 23 procent mellan 2018 och 2019. Kollektivtrafiken ökar två procentenheter i staden och minskar lika mycket på landsbygden.

²³ Kommunens förvaltningar samt de bolag som leasar fordon följs upp via kommunens transportcentral. Resterande bolag följs upp separat.

²⁴ <http://www.rka.nu/agenda2030.2868.html>

Andel förnybart bränsle i inrikesflyget

Definition och avgränsning

Förbrukad mängd bränsle för allt inrikesflyg till och från Kalmar, vilket 2019 omfattar flyg mellan Kalmar och Stockholm.

Nuläge

2018 var andelen flygbiobränsle 2,5 procent. Under 2019 finns medel allokerat för 5 procent.

Energianvändning i kommunen som organisation

Definition och avgränsning

Energi som används för el och värme inom kommunkoncernen beräknad i kWh/kvm. Effektivitet hos gatubelysning och annan icke fastighetsanknuten el beräknas separat i kWh/belysningspunkt och kWh/invånare.

Nuläge

Inom kommunkoncernen minskades uppvärmningen per kvadratmeter med 15 procent mellan 2011 och 2018. Elanvändningen räknat i kWh/kvm minskade med 35 procent samma tidsperiod.

Andel förnybar energi som i kommunen som geografiskt område

Definition

Förnybar energi som används i kommunen som geografiskt område jämfört med den totala mängden energi som används.

Nuläge

Kalmar kommun har under många år arbetat aktivt för att främja förnybar energiproduktion, och användning av förnybara bränslen som el och biogas. Samtidigt ökar energibehovet som helhet. I den energibalans som genomfördes 2018, baserad på 2016 års siffror, framkom att energianvändningen från både förnybara och fossila källor ökar. Sedan år 2000 är ökningen 23 %. 43 % av energin som användes 2016 kom från förnybara källor, 57 % från fossila.

Andel lokalt producerad el (%)

Definition

El som produceras i kommunen som geografiska området jämfört med den totala elanvändningen.

Nuläge

Lokal elproduktion, som är förnybar, står för 38 procent av den mängd el som används i kommunen. Merparten kommer från Moskogens kraftvärmeverk (cirka 130 GWh per år) samt från vindkraft (cirka 80 GWh per år).

Del B: Handlingsplanens områden och insatser

Rubriker och numrering är valda för att stämma överens med Region Kalmar Läns ”Handlingsprogram för fossilbränslefri region 2030”. Aktiviteter för att nå målet om en fossilbränslefri kommun 2030 är inte begränsade till de som ingår nedan. Huvudansvarig/a förvaltningar eller bolag är markerade med fet stil.

1. Fossilbränslefri energiproduktion

1.1 Produktion av förnybara drivmedel	Var?	När?	Ansvarig
Uppmuntra ökad biogasproduktion			
a) Verka för att biogasproduktionen i kommunen ska öka - Utred potentialen för ökad biogasproduktion i den södra kommundelen - Informera och skapa dialog med relevanta aktörer	GEO	2020	Kommunledningskontoret, Södermöre kommundelsförvaltning
1.2 Produktion av förnybar el	Var?	När?	Ansvarig
Sträva efter maximal solelsproduktion och ökande vindkraftsproduktion			
a) Maximera solelsproduktion på kommunägda fastigheter utifrån elbehovet - Installation av solceller där det är möjligt på alla befintliga fastigheter - Kontinuerligt inkludera solcellsanläggningar på nybyggnationer och större ombyggnationer	ORG	Löpande	Serviceförvaltningen Kommunala bolag
b) Uppmuntra solceller på privata fastigheter - Informationsprojekt, se punkt 3.2 a och 5c	GEO	Löpande	Samhällsbyggnadskontoret
c) Verka för att vindkraftspotentialen i kommunen utnyttjas inom ramen för kommunens vindkraftsplan	GEO	2020	Samhällsbyggnadskontoret
d) Eftersträva ökad fjärrvärmeanvändning i egna fastigheter	ORG	Löpande	Serviceförvaltningen Kommunala bolag

2. Fossilbränslefri energianvändning

2.1 Transporter	Var?	När?	Ansvar att driva
Resor, godstransporter och arbetsmaskiner ska optimeras och konverteras till biogas och el ¹			
a) Gå över till el- och biogas för alla lätta fordon och personresor <ul style="list-style-type: none"> - Ta fram en kommungemensam plan för utfasning av kvarvarande fossildrivna fordon, där även möjligheten till ökat samnyttjande av fordon i kommunens verksamheter ses över. - Arbeta för ökad cykling samt minimering av egen bil i tjänsten². - Uppdatera Kalmar kommuns resepolicy samt komplettera med riktlinjer. 	ORG	Målet satt till 2023	Kommunledningskontoret, Samtliga förvaltningar Kommunala bolag
b) Gör tunga fordon och arbetsmaskiner fossilbränslefria <ul style="list-style-type: none"> - Vid inköp av nya tunga fordon välj flytande biogas om det är tekniskt och praktiskt möjligt. - Successiv omställning av maskinpark och verktyg till förnybar energi, företrädesvis el eller biogas. 	ORG	Målet satt till 2023	Serviceförvaltningen
c) Ställ krav på att inköpta transporttjänster ska vara fossilbränslefria <ul style="list-style-type: none"> - Ta fram en modell för att stegvis göra inköpta transporttjänster³ samt resor fossilbränslefria. - Ställ krav på fossilbränslefria drivmedel på leverantörer som utför tjänster åt kommunen, inklusive LOV-företag. - Följ upp ställda krav. 	ORG	Målet satt till 2023	Kommunledningskontoret, Upphandlande förvaltningar, Kommunala bolag
d) Utred möjligheten att ställa krav på fossilbränslefria varustransporter och transporter inom entreprenadupphandlingar	ORG	2023	Kommunledningskontoret
e) Använd temat ”Fossilbränslefritt” i miljötillsynen Välj ”fossilbränslefri verksamhet” som tema i den årliga miljötillsynen. Det innebär information och rådgivning till verksamheter och lantbruk om övergång till förnybara bränslen, möjligheter till förnybar energiproduktion samt energieffektivisering.	GEO	2023	Samhällsbyggnadskontoret

¹ Enligt Kalmar kommuns upphandlingspolicy ställs krav på biogas eller el samt vätgas, när det blir tekniskt tillgängligt. Om det ej är möjligt väljs HVO, FAME eller ED95 i en övergångsfas enligt definitionen på sidan 11. Framtida förnybara bränsletyper kan väljas vid bevisat god klimatprestanda.

² Undantag för el- eller biogasbil.

³ Där godstransporter är en del av den köpta tjänsten.

Vara en förebild inom fossilbränslefri arbetspendling			
f) Utveckla erbjudandet om biogasbil, elbil och laddhybrid som personalförmån samt genomför marknadsföring	GEO	2020	Serviceförvaltningen
g) Möjliggör elbilsaddning på arbetet - Utifrån behov möjliggöra för kommunanställda att ladda sin bil vid kommunägda fastigheter, i takt med att "Koncept för laddinfrastruktur kommunägda fastigheter" utvecklas (se 2.3 a).	GEO	2021	Serviceförvaltningen
h) Genomför åtgärder för att bli en förebild för arbetspendling med cykel, kollektivtrafik eller samåkning⁴ - Undersökning med syfte att ta reda på nuläget och vad kommunen kan göra för att underlätta fossilbränslefri arbetspendling för kommunanställda. - Utred KLT-kort som förmån för kommunanställda. - Utred möjligheten till incitament för att öka cykelpendling, t.ex. förmåncykel. - Utred möjligheten till klimatsmart friskvårdstimme. - Utveckla "Hälsopendla", t.ex. genom att erbjuda test av elcyklar. - Förbättra förutsättningarna för cykelpendling till kommunens arbetsplatser via exempelvis väderskyddad parkering och omklädningsmöjlighet.	GEO	2020-2022	Samhällsbyggnads-kontoret, Kommunlednings-kontoret, Samtliga förvaltningar och bolag
2.2 Flyg	Var?	När?	Ansvar att driva
Flygbolagen som trafikerar Kalmar Öland Airport ska stimuleras att använda biobränsle			
a) Arbeta för att inblandning av flygbiobränsle i inrikesflyget ska öka - Återkommande informationskampanjer för att företag, organisationer och privatresenärer ska betala merkostnaden för flygbiobränsle, med fokus på regionens största arbetsplatser.	GEO	2020-2023	Kalmar Öland Airport
b) Klimatkompensation av kommunens egna flygresor genom köp av motsvarande mängd grönt flygbränsle⁵	ORG	2021 och framåt	Kommunlednings-kontoret
c) Sök samverkan med nationella aktörer och regionala producenter med syfte att skapa förutsättningar för fossilbränslefritt utrikesflyg	GEO	2020 och framåt	Kalmar Öland Airport

⁴I samverkan med aktivitet 3.1. c

⁵Se vidare punkt 6c

2.3 Infrastruktur förnybara drivmedel	Var?	När?	Ansvar att driva
Infrastruktur för förnybara drivmedel ska vara väl utvecklad			
<p>a) Utveckla laddinfrastrukturen för kommunens verksamheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckla kommunens koncept för ”laddinfrastruktur kommunägda fastigheter” för att i första hand täcka verksamhetens behov. Om behov finns ska konceptet utvecklas för att ge kommunanställda möjlighet att ladda sin elbil och möjligheten för kommuninvånare att använda dessa laddplatser utredas. - Säkerställ laddmöjligheter vid alla nya fastigheter som kommunen bygger eller hyr, t.ex. kultur- och idrottsfastigheter, omsorgboenden och skolor. 	ORG GEO	2023	Serviceförvaltningen, Kommunala bolag
<p>b) Verka för ökad tillgänglighet till biogas</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verka för publika biogasmackar i alla kommundelar med syfte att i takt med efterfrågan möjliggöra biogastankning i hela kommunen. 	GEO	Löpande	Kommunledningskontoret, Södermøre kommundelsförvaltning
2.4 Elanvändning	Var?	När?	Ansvar att driva
a) Säkerställ att Kalmar kommun fortsätter köpa enbart förnybar el	ORG	Löpande	Kommunledningskontoret
b) Inför närvarostyrd el samt smart styrning av värmen i Kalmar kommuns fastigheter samt komplettera med en informationskampanj om beteendepåverkan	ORG	2022	Serviceförvaltningen
2.5 Energianvändning i fastigheter	Var?	När?	Ansvar att driva
a) Säkerställ att Kalmar kommun fortsätter köpa enbart förnybar energi	ORG	Löpande	Kommunledningskontoret
b) Använd överskottsvärme och kyla smart genom att till exempel ta vara på möjligheter i samband med idrotts- eller friskvårdsanläggningar	ORG	Löpande	Serviceförvaltningen Kommunala bolag

3. Effektiv energianvändning

3.1 Transporteffektivt samhälle	Var?	När?	Ansvar att driva
Det ska vara enkelt att resa hållbart i Kalmar			
<p>a) Ta fram en strategi för hållbar mobilitet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategin omfattar mobilitet inne i staden, till och från staden, inom Kalmarsund samt arbetsmarknadsregionen med Blekinge och Kronoberg. Utöver energieffektivt och fossilbränslefritt ingår värden som trygghet, trafiksäkerhet, folkhälsa och attraktivitet. Strategin omfattar alla transportslag, har ett jämställdhetsperspektiv och tar höjd för en snabb teknikutveckling. Mobilism ska uppmuntras, vilket innebär att möjliggöra ett flexibelt resande utifrån individens varierande behov. 	GEO	Start 2020	Samhällsbyggnadskontoret
<p>b) Prioritera barn och ungas cykling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Permanenta och vidareutveckla insatser efter att finansieringen från Energimyndigheten för projektet ”På egna ben” upphör. 	GEO	2020 och framåt	Utbildningsförvaltningen Södermøre kommundelsförvaltning Samhällsbyggnadskontoret
<p>c) Vidareutveckla projektet ”Hållbara resval”</p> <ul style="list-style-type: none"> - Information och samverkan med syfte att öka antalet arbetsgivare som via olika incitament uppmuntrar till fossilbränslefri arbetspendling. - Stimulera beteendeförändring via synliga aktiviteter, till exempel cykelbibliotek. 	GEO	2020 och framåt	Samhällsbyggnadskontoret
Möjligheterna att dela och samnyttja fordon ska utnyttjas			
<p>d) Uppmuntra samåkning och delning av bil</p> <ul style="list-style-type: none"> - Marknadsföra dELbilspoolen kontinuerligt samt utöka antal bilar i takt med efterfrågan. - Undersök om kommunikation och tekniska hjälpmedel kan öka samåkning till kommunens fritidsaktiviteter respektive föreningars aktiviteter. - Öka kunskapen om samåkningstjänster och bildelningstjänster för privatägda bilar, med fokus på landsbygden. 	GEO	2020 och framåt	Serviceförvaltningen Kultur- och fritidsförvaltningen Södermøre kommunaldelsförvaltning

<p>e) Ta nästa steg inom samlastning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se över möjligheterna att utveckla kommunens egen samlastning - Ansök om finansiering till förstudie för fossilbränslefri samlastning på Kvarnholmen 	ORG GEO	2020	Kommunledningskontoret, Serviceförvaltningen Kommunledningskontoret, Samhällsbyggnadskontoret,
Digitaliseringens möjligheter ska användas fullt ut			
<p>f) Integrera klimatsmarta lösningar i arbetet i kommunens digitaliseringsarbete</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exempel kan vara digitala lösningar som minskar transportbehovet. 	GEO	2020-2022	Kommunledningskontoret
<p>g) Utvärdera klimatnyttan i genomfört digitaliseringsarbete</p> <ul style="list-style-type: none"> - Följ upp om kommunens E-tjänster och välfärdsteknik minskat resandet för invånare samt om arbetet med resfria möten minskat resandet inom organisationen. 	ORG	2023	Kommunledningskontoret
3.2 Energieffektiva bostäder och lokaler	Var?	När?	Ansvar att driva
<p>a) Systematiskt informera om energieffektivisering och energismarta hus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Se punkt 5c. 	GEO	2020 och framåt	Samhällsbyggnadskontoret
3.3 Offentliga bostäder och lokaler samt belysning	Var?	När?	Ansvar att driva
<p>a) Ställ krav på hyrda fastigheter som motsvarar kommunens egna krav</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skapa ett systematiskt arbetssätt för att successivt säkerställa att hyrda fastigheter motsvarar kommunens egna krav avseende fossilfri el och värme, energieffektivitet, möjlighet till elbilsaddning, förenklad cykelpendling och solenergi. Vid hyresupphandling ska krav ställas. 	ORG	Start 2020	Serviceförvaltningen Socialförvaltningen Omsorgsförvaltningen
<p>b) Löpande energieffektivisering av gatubelysning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Armaturer som byts ut eller nyinstalleras ska ha LED-ljuskälla och vara nattsänkta. Vid byte halveras energiåtgången. - Genomför kontinuerlig uppföljning av den årliga energianvändningen för gatubelysning. 	ORG	Löpande	Serviceförvaltningen

4. Växande näringsliv för hållbar utveckling⁶

Vi ska vara öppna för innovation och samverka med näringslivet för fossilfri konkurrenskraft			
a) Samverka med Klimatkommissionen i Kalmar län med syfte att näringslivet i kommunen ska anta Fossilfritt Sveriges utmaningar www.fossilfritt-sverige.se/utmaningar	GEO	2020	Kommunledningskontoret
b) Samverka för att klimatsmart turism ska förstärka kommunens attraktivitet - I samverkan med aktörer inom besöksnäringen identifiera och lyfta fram lösningar för turister som vill resa och semestra klimatsmart. - Samverka med regionala aktörer för att främja hållbart resande i besöksnäringen.	GEO	2022 och framåt	Destination Kalmar Kommunledningskontoret
c) Fossilbränslefria evenemang – fasa ut och inspirera - Fasa ut eventuella fossila bränslen som används under kommunens egna evenemang. - Inspirera arrangörer och besökare att resa fossilbränslefritt.	GEO	2021 och framåt	Destination Kalmar Kultur- och fritidsförvaltningen
d) Utifrån kommunens rådighet uppmuntra fossilbränslefri innovation Exempel är innovation för ökad användning av biogas i tåg, fartyg och tunga transporter.	GEO	Löpande	Kommunledningskontoret

⁶ Valfungerande infrastruktur samt effektiva transporter är i sig positivt för näringslivet och arbetsmarknadsregionen som Kalmar kommun tillhör. Enskilda företag kan stärka sin affärsidé och sitt varumärke genom att arbeta aktivt för att bli fossilbränslefria. Där blir kommunens roll att erbjuda information och att skapa en arena för klimatsmarta samarbeten, se rubrik 5 ”Kunskap, medvetenhet och hållbar konsumtion”.

5. Kunskap, medvetenhet och hållbar konsumtion

Vi ska vara en förebild och aktivt uppmuntra andra aktörer i samhället att bli fossilbränslefria			
<p>a) Samverka med nyckelaktörer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckla samarbetet med forskning och utveckling, exempelvis med LNU. - Undersök möjlighet till samverkan med branschorganisationer för övergång till fossilbränslefri verksamhet, exempelvis med LRF. - Undersök möjlighet till samverkan med nyckelaktörer, t.ex. bilhandlare. - Undersök möjligheten att få taxiföretagen, körskolorna och transportintensiva serviceyrken i kommunen att ställa om till biogas- eller elfordon. 	GEO	2020 och framåt	Kommunledningskontoret Kommunala bolag
<p>b) Utveckla systematisk invånardialog</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckla en löpande invånardialog där kommunen lyssnar på ett brett urval av invånare för att få en helhetsbild av vilka förutsättningar som behövs för ett fossilbränslefritt liv. 	GEO	2020 och framåt	Kommunledningskontoret Samhällsbyggnadskontoret
<p>c) Genomför informationsprojekt för aktörer inom bygg och fastighet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Information om solceller, solfångare, elbilsladdning, energieffektiv och fossilfri uppvärmning samt möjligheter till användning av överskottsvärme och kyla, med fastighetsägare och bostadsrättsföreningar som primära målgrupper. - Information om kommande lagändringar och skärpta krav när det gäller energi i byggnader, med hustillverkare, byggherrar och entreprenörer som primära målgrupper. 	GEO	2020 och framåt	Samhällsbyggnadskontoret
<p>d) Söka samverkan för projekt om ”Konsumtionsbaserad klimatpåverkan på kommunnivå”</p>	GEO	2020	Kommunledningskontoret

6. Styrning och organisation

Styrning, resurser och kompetens ska ge rätt förutsättningar			
<p>a) Kompetensutveckling – klimat som del i miljö- eller hållbarhetsutbildning</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genomför utbildningsinsats som sedan görs till ett permanent inslag för alla nya medarbetare på Kalmar kommun 	ORG	2020-2023	Kommunledningskontoret
<p>b) Gör om Riktlinjer för klimatkompensering om till Riktlinjer för klimatväxling</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gör om Kalmar kommuns klimatkompensering om till ett system för klimatväxling. Flygresor hanteras genom köp av motsvarande mängd grönt flygbränsle. De medel som tas in för användning av övriga fossila bränslen kan kommunens verksamheter söka för investeringar för att bli fossilbränsle fria. 	ORG	2020 och framåt	Kommunledningskontoret
<p>c) Uppmärksamma lyckat klimatarbete genom att skapa Kalmar kommuns Klimatpris</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ett internt pris för kommunens verksamheter och ett externt pris för aktörer i det geografiska området. 	ORG GEO	2020 och framåt	Kommunledningskontoret
<p>d) Öka delaktigheten i nationella samverkansforum för att hitta nya, innovativa klimatlösningar.</p>	ORG GEO	2020 och framåt	Kommunledningskontoret
<p>e) Utred vilka klimatkompensationsåtgärder som är lämpliga för Kalmar kommun, utifrån vad som är tillåtet inom Sveriges klimatpolitiska ramverk, som förberedelse för nettollutsläpp av växthusgaser.</p>	GEO	2022	Kommunledningskontoret

Exempel på arbete som pågår 2019 och är relevant för att nå målet

1. Fossilbränslefri energiproduktion
<ul style="list-style-type: none"> • Solenergi på kommunägda fastigheter (färdigt 2020) Den politiska inriktningen är minst 30 anläggningar på Serviceförvaltningens fastigheter till 2020. I slutet av 2018 var 13 stycken färdigställda. Kalmarhem har installerat två solcellsanläggningar och fyra solfångaranläggningar som producerar 215 MWh per år. • Vindkraftsplan uppdatering (färdig 2020) Uppdateringen kan möjliggöra elproduktion från vind på totalt ca 540 GWh per år, vilket gör att kommunen som geografiskt område kan bli självförsörjande på förnybar energi. • Produktion av solenergi via Kalmar Energi Möjliggör för privatpersoner och organisationer att bidra till solelsproduktion genom medlemsägda solparker.
2. Fossilbränslefri energianvändning
<ul style="list-style-type: none"> • Kalmarhem ökar antalet laddplatser 20% av alla parkeringsplatser vid nybyggnation ska vara laddplatser. I nuläget finns 100 laddplatser. • BiogasBoost (2018-2021) Samverkansprojekt mellan länets kommuner, med målet att dubbla antalet biogasfordon i länet.
3. Effektiv energianvändning
<ul style="list-style-type: none"> • Översiktsplan med tema livskvalitet och klimat (arbete pågår 2019-2021) Transporteffektiv stadsstruktur, funktionsblandad bebyggelse och planering för cykel, gång och kollektivtrafik möjliggör fossiloberoende resor. • Cities multimodal (CMM) EU-finansierat projekt där en mobilitetsstrategi (SUMP – Sustainable urban mobility plan) för stadskärnan tas fram. En mobilitetspunkt för hållbart resande skapas. • Hållbara Resval Kalmar Linnéuniversitet (2018-2021) Externfinansierat projekt med syfte att främja hållbara resval till Kvarnholmen. • På egna ben (2018-2020) Externfinansierat projekt med syfte att öka andelen barn i årskurs 3-6 som tar sig till skolan via gång, cykel eller kollektivtrafik. • City as a platform Projekt finansierat av RISE där Kalmar kommun och Kalmar Energi ingår, med syfte att skapa en digital plattform för att samla in data och styra via sensorer. Tre-fyra pilotområden ska utvecklas. En av effekterna kommer vara minskade transporter.

- **Digitaliseringsstrategi med handlingsplaner som bl.a. innehåller:**
Ökad användning av e-tjänster i Kalmar kommun samt digitalisering av verksamheter som minskar transportbehovet samt videokonferensmöjligheter för alla medarbetare för att öka andelen resfria möten.
- **Kalmarhem är med i ”Allmännyttans klimatinitiativ”**
Målet är fossilbränslefritt senast år 2030 och minskad energianvändning med 30 procent 2007-2030. Initiativet omfattar även klimatarbete gentemot leverantörer och boende.
- **Energieffektivisering kommunägda fastigheter**
Arbete pågår i enlighet med satt mål i VP 2019: Energianvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10% mellan 2018 och 2022. Vid nybyggnation ställs krav på 25% lägre energianvändning än i Boverket byggregler, samt krav på lufttäthet och isolering som motsvarar passivhus respektive lågenergihus.
- **Incitament för energieffektivisering**
Kalmar kommun deltar i ett projekt som drivs av Länsstyrelsen, där företag kan få stöd kring energieffektivisering i samband med befintlig miljötillsyn.

4. Växande näringsliv för hållbar utveckling

- **SBWELL – Wellbeing Tourism in the South Baltic Region**
Projekt med syfte att underlätta för besökare att hitta hållbara och klimatsmarta wellbeing-turismerbjudanden samt att resa hållbart till och mellan resmålen. Drivs av Linnéuniversitet i samverkan med bland andra Energikontor Sydost.

5. Kunskap, medvetenhet och hållbar konsumtion

- **Kalmarsundsveckan – mötesplats för hållbarhet**
Årligt event med målbilderna: Gemensam arena för hållbarhet, höja hållbarhetskompetensen, mer hållbart liv samt stärka vår attraktiva region. Klimat och hållbar livsstil är återkommande teman, med syfte att inspirera och höja kompetensen hos invånarna att göra klimatsmarta val.